T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/70
KARAR NO : 2022/324
KARAR TR : 30/05/2022

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan BAŞVURUNUN aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. G.
Vekili : Av. İ. B
Davalı : Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A. D

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacının hissedarı olduğu taşınmaza kamulaştırmasız hukuken el atıldığı ve mülkiyet hakkının kısıtlandığından bahisle idari yargı yerinde tam yargı davası açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

2. **Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin 17/12/2021 tarihli ve E.2021/499 sayılı ara kararı** ile; *"dava konusu taşınmazla ilgili olarak daha önce adli yargıda açılan davada görevsizlik kararı verildiği, bunun üzerine idari yargı yerinde açılan davanın konusuz kaldığı gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği, kamulaştırma kararı alınmış olmasına rağmen kamulaştırma yapılmaksızın taşınmazın uzun süredir kullanılamadığının devam ettiğinden bahisle açılan (yeni) davada, taşınmazdan yol geçtiğinin ve taşınmaza fiilen el atıldığının ortaya konulduğu ve uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılarak"* 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için daha önce adli yargı yerinde açılan dava dosyası ile birlikte dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

3. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesi şöyledir:

" Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir..."

4. Bu Kanun'un "*Olumsuz görev uyuşmazlığı*" başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir."

5. Aynı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık

Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

6. Aynı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

7. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 30/05/2022 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un yasal şartları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Recep KALKAN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

8. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuştur. Mevzuat kısmında belirtilen düzenlemelere göre, Uyuşmazlık Mahkemesince 19. maddesi kapsamında bir görev ya da hüküm uyuşmazlığının incelenebilmesi için, uyuşmazlığa konu edilen karar veya kararların, adli ve idari yargı mercilerince ya da hakemliğin hakim tarafından yerine getirilmesinde olduğu gibi yargı merci sayılanlarca verilmesi ve 19. madde kapsamında olumsuz görev uyuşmazlığının varlığından söz edebilmek için de; adli ve idari yargı yerleri tarafından konusu, tarafı ve sebebi aynı olan davalarda kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş görevsizlik kararlarının bulunması gerekmektedir.

9. Dava dosyasının incelenmesinden; davacının hissedarı olduğu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığından bahisle ilk olarak adli yargı yerinde dava açtığı, Kocaeli 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin 19/02/2014 tarihli ve E.2013/917, K.2014/85 sayılı kararı ile *"hukuki el atma nedeniyle idari yargının görevli olduğu"* gerekçesiyle davanın usulden reddedildiği ve bu kararın temyiz edilmeksizin 11/06/2014 tarihinde kesinleştiği, bunun üzerine idari yargı yerinde açılan davada Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 23/02/2016 tarihli ve E.2014/702, K.2016/235 sayılı kararı ile davanın kabulüne karar verildiği, Danıştay Altıncı Dairesinin 29/11/2016 tarihli ve E.2016/6321, K.2016/7876 sayılı kararı ile *"2942 sayılı Kanun'daki (o tarihteki) yeni düzenleme nedeniyle"* temyize konu kararın bozulmasına karar verildiği, bozma sonrasında Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 28/04/2017 tarihli ve E.2017/454, K.2017/911 sayılı kararı ile *"2942 sayılı Kanun'un geçici 6.maddesi hükmü uyarınca davanın konusuz kaldığı"* gerekçesiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği, bu kararın da Danıştay Altıncı Dairesinin 09/11/2017 tarihli ve E.2017/6999, K.2017/8838 sayılı kararı ile onandığı ve böylelikle uyuşmazlığa konu başvurudan önceki yargılama sürecinin tamamlandığı, bunun ardında da kamulaştırma kararı alınmasına rağmen kamulaştırmasız el atmanın devam ettiğinden bahisle idari yargı yargı yerinde tazminat istemiyle dava açıldığı, Kocaeli 1. İdare Mahkemesince de *"görevli yargı yerinin belirlenmesi"* istemiyle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

10. Uyuşmazlık konusu başvuru öncesinde adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerinde dava açıldığı, yargılama sonucunda bir olumsuz görev uyuşmazlığının doğmadığı ve karar verilmesine yer olmadığına dair verilen kararın kesinleştiği, yeni açılan davada da öncesinde bir görevsizlik kararı verilmemiş olması göz önüne alındığında bir olumsuz görev uyuşmazlığından söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla olayda, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

11. Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un19. Maddesinde öngörülen koşulu taşımayan Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin 17/12/2021 tarihli ve E.2021/499 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

30/05/2022 tarihinde, Üye Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

Tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada, adli yargı yerinin, idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilen ve kesinleşen görevsizlik kararı bulunduğundan, idare mahkemesinin başvurusunun, 2247 sayılı Kanun'un 19. Maddesinde öngörülen koşulları taşıdığı, bu itibarla, görev uyuşmazlığının esası incelenerek görevli yargı yerinin belirlenmesi gerektiği oyu ile karara katılmıyorum.

Üye
Nurdane TOPUZ